

147 • 2023-11-01

Aan karmelbelangstellenden,

De klok is weer een uur terug gezet. We gaan de donkere dagen tegemoet op weg naar de advent en vervolgens naar Kerstmis.

Deze maand hebben we naast de oecumenische bijbelcursus, een Karmelitaanse Woord en Communieviering en een schrijfmeditatie. De Eliaviering op de derde woensdag is deze keer omgevormd tot een meditatieve gebedsviering. U leest hierover verderop in deze Kringbrief. In de bijlage vindt u verder een beknopt verslag van de druk bezochte en inspirerende samenkomst van de Karmelfamilie op 14 oktober 2023 in Nijmegen opgesteld door Paul Seesink.

Programma/activiteiten in de komende maand november 2023

Oecumenische bijbelcursus (2): dinsdag 14 november

Dit cursusjaar bespreken we het Boek Jesaja. Dit boek is genoemd naar de profeet Jesaja en bestaat uit 66 hoofdstukken. De eerste 39 hoofdstukken hebben voornamelijk betrekking op de profeet en zijn visioenen en uitspraken, en op zijn profetische handelingen. Vanaf hoofdstuk 40 volgen hoofdstukken over en van navolgers met de naam Jesaja.

We zullen enkele teksten bekijken en bespreken die ook in de liturgische jaarorde voorkomen. Zoals hoofdstuk 2 over het 'einde der dagen', hoofdstuk 6 over de roeping van de profeet, hoofdstuk 7 over de Immanuël, hoofdstuk 11 over de Messias, enz. De deelnemers aan de cursus mogen daarover ook voorstellen doen, ook over het tweede deel van dit boek.

We zullen samen op zoek gaan naar de betekenis van de tekst voor de oorspronkelijke hoorders en naar welke betekenis deze teksten voor ons vandaag de dag in onze cultuur nog hebben voor onze spiritualiteit.

Begeleiding : Henk Berflo
Tijd : 20:00 – 22:00 uur
Locatie : Parochiezaal, Slotemaker de Bruïnestraat 1, 3317 RV Dordrecht
Bijdrage` : € 5,00 per persoon per bijeenkomst

Meditatieve Eliaviering: woensdag 15 november

Op 14 oktober was er een bezinningsdag in Nijmegen vanuit de Samenkomst Karmelfamilie met als titel: Crises als Aanspraak. Het was een indrukwekkende dag van vieren en gebed en elkaar ontmoeten. De dag sterkte ons en bracht ons op het idee om datzelfde thema ook in de karmelkring Elia in Dordrecht ter sprake te brengen, luisterend naar teksten, vierend en biddend. Na afloop mogen we elkaar dan ontmoeten, van elkaar horen.

Thema : "JOU TOEVERTROUWD"
Voorganger : Corine Mulder, Gitta van der Ham en Aad van Vliet
Tijd : viering 19:30–20:30 uur; inzingen om circa 19:15 uur

Na afloop is er ontmoeting met voor iedereen koffie of thee
Locatie : Titus Brandsma Gedachteniskapel, Nolensweg 10, 3317 LE Dordrecht
Bijdrage : Uw vrije gift wordt bijzonder op prijs gesteld

De scherpe pen van Gilbert Keith Chesterton: 21 november

Gilbert Keith Chesterton (1874-1936) was een Engelse letterkundige en journalist. Hij verdedigde steeds de menselijke waardigheid tegen allerlei 'ismen'. Chesterton is de geestelijk vader van de priester-detective Father Brown. Zijn scherpe, met humor geladen teksten bezorgden hem grote populariteit, maar ook talrijke vijanden. Hij wordt de 'prins van de paradox' genoemd. Chesterton schreef een nonchalant, geestig proza vol met verbluffende formuleringen. Rond zijn vijftigste levensjaar bekeerde hij zich tot het rooms-katholicisme en werd hij een vurig geloofsverdediger, met name tegen liberale, seculiere en protestantse vooroordelen. Rob Mutsaerts, hulpbisschop van Den Bosch, is een kenner van het werk van Chesterton en verzorgt een inleiding op zijn leven en werk.

Spreker : Mgr. drs. Rob Mutsaerts, hulpbisschop van Den Bosch
Tijd : 20:00 – 22:00 uur
Locatie : Titus Brandsma Gedachteniskapel, Nolensweg 10, 3317 LE Dordrecht
Bijdrage : Uw vrije gift wordt bijzonder op prijs gesteld
Organisatie : TvA parochie

Karmelitaanse Woord- en Communieviering: vrijdag 24 november

In samenwerking met het pastoraal team verzorgt de Karmelkring Elia de Woord- en Communieviering op de laatste vrijdag van de maand in de Gedachteniskapel Titus Brandsma. Deze Karmelitaanse viering, wordt deze maand voorgegaan door diaken Franck Baggen en kenmerkt zich onder andere door het openingsgebed, de beurtlezingen, het zingen van karmelliederen en momenten van stilte. Aansluitend is er voor iedereen koffie en thee in de parochiezaal.

Thema : nader te bepalen
Tijd : 09:30–10:30 uur
Locatie : Gedachteniskapel Titus Brandsma, Nolensweg 10, 3317 LE Dordrecht

Meditatief schrijven: zaterdag 25 november

Meestal schrijven we doelgericht, maar er is ook een andere manier van schrijven. Daarbij gaat het niet om het product, maar om het proces. Dit reflectief, meditatief schrijven is een manier om stil te staan bij jezelf en de bron waaruit je leeft. We werken met een aantal teksten uit de Bijbel en de Karmelspiritualiteit. Via schrijfp opdrachten ontdek je welke betekenissen de tekst voor jou heeft. Al schrijvend maak je contact met de tekst en met wat er in jou leeft als antwoord daarop. Zo krijgt de tekst een diepere, meer persoonlijke waarde; je schrijft de betekenis ervan als het ware naar je toe.

Begeleiding : Sarine Zijderveld
Tijd : 09:30–12:30 uur
Locatie : Gedachteniskapel Titus Brandsma, Nolensweg 10, 3317 LE Dordrecht
Bijdrage : € 5,00 per persoon per bijeenkomst

Uit de landelijke centra voor spiritualiteit

Boxmeer centrum voor spiritualiteit

Wilt u de maandelijkse nieuwsbrief voor hun activiteiten, meldt u aan via karmelkringboxmeer@karmel.nl

Nijmegen Titus Brandsma Memorial

Voor meer informatie, zie de website: <https://titusbrandsmamemorial.nl/programma-overzicht/>

Zenderen Karmel Twente centrum voor spiritualiteit

Voor een maandelijks overzicht van het programma van Karmel Twente verwijzen we naar: www.karmeltwente.nl - <https://karmel-twente.email-provider.eu/web/ojdxnensmq/tcmyxcuxl/mdsq7ydbnn/o7j8yggqb9>

Gebedsketting

Maria, moeder van God,
jij die onze lieve Vrouwe van de Berg Karmel bent,
wij richten ons tot jou met onze smeekbede
om je mantel uit te spreiden over alle ouders die wenen
om het verlies van hun kinderen, door geweld;
over alle kinderen die wenen
om het verlies van hun ouders, door geweld;
over alle mensen die wenen
om het verlies van dierbaren, door geweld.
Door geweld van mensen tegen mensen.
Geef ons de kracht om de pijn, de onmacht mee te dragen.
De kracht om te bidden, te hopen
voor hen die niet meer kunnen bidden,
niet meer kunnen hopen.
De kracht om met jou te blijven geloven
in Gods woord en liefde,
in Gods nabijheid,
In Gods vrede voor ieder mens.
Amen.

*Greetje Feenstra
Gemeenschap van Geassocieerden*

Karmelkring Elia

<http://www.karmelcentra.nl/dordrecht>

IBAN: NL48 RBRB 0931 1476 62 t.n.v. Stichting Karmelkring Elia Dordrecht

Tot leven spreken

Op die frisse, maar zonnige herfstochtend van 14 oktober gaat de bordeauxrode deur van het Titus Brandsma Memorial regelmatig open om Karmelieten, karmelbewegers, karmelgeassocieerden en gelijkgestemden te ontvangen. Mensen uit verschillende geledingen van de grote Nederlandse karmelfamilie. Sinds 2006 komen zij jaarlijks bijeen om gedachten over roeping, karmelcharisma en -spiritualiteit en hun levenslange zoektocht naar het Eeuwige uit te wisselen.

Crisis als aanspraak

is het thema van deze bezinnende dag. De uitnodiging stelt vast dat deze tijd een tijd is van veel wereldwijde crises, die welhaast onoplosbaar lijken. Genoemd wordt ook de persoonlijke crises die ons in ons leven overkomen. We worden daardoor overvallen met vragen zoals 'Hoe houd ik me staande? Vind ik rust en kracht in het charisma van de Karmel? Hoe houden wij ons samen staande?'

Parallellen

Het lijkt wel een reünie. Enkele deelnemers mochten wij kortgeleden nog treffen, maar de meesten zien wij nu na enkele jaren weer. Vooral de coronapandemie is daar de oorzaak van. Wat opvalt is de nieuwe opzet van de dag die al direct bij aanvang merkbaar is. Met de recente gebeurtenissen in het Midden-Oosten en de voortslepende oorlog om Oekraïne in het hoofd klinkt het openingslied als een schreeuw om bevrijding. Ook de beurtlezing lijkt in de waan van de actualiteit betrokken als we lezen:

“De gunsteling is uit het land verdwenen,
Niemand is rechtvaardig onder de aardelingen.
Allen loeren zij op bloed,
Ieder jaagt zijn broer de dood in.
Handen genoeg om het kwaad uit te voeren.”

Het wordt nog eens versterkt door de Oosterhuis' vertaling van Psalm 14. Ook de aangereikte teksten van Titus Brandsma en Dietrich Bonhoeffer lijken directe parallellen te trekken met de huidige oorlogen. We ervaren deze samenkomst ook als een kleine synode, als een parallel met de Synodale Kerk. We zien hierin een 'samen op weg gaan', dat voor paus Franciscus een speerpunt van zijn kerkhervorming is.

De weg omhoog

Wat vooral bij ons blijft hangen is de afbeelding met de graffiti op de muur bij Bethlehem. Het is ons antwoord op de vraag 'Wat doet crisis met mij?' Crises kunnen leiden tot een neerwaartse spiraal van gevoelens. Weerstand ervaren kan echter ook het tegenovergestelde teweegbrengen. Weerstand kan juist onze weg plaveien; de weg omhoog. We moeten die weerstand in de ogen zien en aanvechten. De Oekraïense rabbi Menachem Mendel Schneerson zegt het al in zijn 'Likutei Sichot', zijn verzamelde gesprekken:

“...we moeten vechten met het duister en er niet voor weglopen. We moeten het aankijken. Alleen in het gevecht groeit de ziel.”

Leven

Wat in het groot gebeurt in de wereld van vandaag, vindt ook dagelijks plaats op kleine schaal in onze maatschappij en politiek. Mensen gaan soms moeizaam met elkaar om. Gunnen elkaar geen ruimte. Tonen geen hartstocht voor gerechtigheid, in tegendeel, zij grijpen naar de Macht. Als die macht corrumpert zet het de ander in een kwaad daglicht. In het ergste geval doden zij om hun gelijk te halen. Die kreet op de Bethlehemmuur laat zien dat er ondanks en zelfs dankzij weerstand, altijd een weg is om uit een crisis te komen. Als we de ander - ondanks verschillen van inzicht - niet doodswijgen, maar tot leven spreken.